

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. Галина Стамова Чанева, дм

Катера „Здравни грижи“ при ФОЗ „Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн“

на МУ -София

Определена за член на Научното жури със Заповед № Р-109-557 от 14.12.2023 г. на Ректора на МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна

Относно: Процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ на Катя Генова Моллова – докторант на самостоятелна форма на обучение

на тема:

„Влияние на интерактивните технологии за формиране на професионални компетенции при студентите от специалност рехабилитатор“

в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“.

Дисертационният труд разработен от Катя Моллова е насочен към осъвременяване на модела на образователния процес на професионалистите по здравни грижи. Професията на рехабилитатора през последните десетилетия претърпя значителни промени, продиктувани от развитието на медицинската практика, на основата на технологиите и дигитализацията като цяло в обществото. Възможностите на съвременната рехабилитационна наука предоставят високотехнологични и интегрирани решения, които отчитат не само строго

персонализираните нужди на пациентите, но те също подпомагат цялостното възстановяване на пациента и повишаване на качеството му на живот. Поради тази причина, промяната в обучението на рехабилитатори е от съществено значение, като по този начин ще бъдат подготвени за по-адекватна адаптация в реалната практика.

Дисертационният труд е структуриран в 144 страници и включва: първа глава – Литературен обзор; втора глава – Цел, задачи, методика и организация на проучването; трета глава – Резултати от собствено проучване; четвърта глава – Интерактивен модел. Методика за провеждане на дидактически експеримент; заключение, изводи, предложения и приноси. Резултатите са негледно представени на 26 таблици, 28 фигури и 5 приложения. Използваната литература включва 175 заглавия, от които 111 са на кирилица и 64 – на латиница.

В първа глава е представен обстоен анализ на понятията „компетенция“ и „компетентност“, както и описание на професионалните компетенции на рехабилитатора. Направена е характеристика на специалността „рехабилитатор“, като са представени особеностите на учебния процес в Медицински колеж. Докторантката разглежда методите и формите на практическото обучение на рехабилитаторите на основата на активаната учебно-познавателна дейност. Описани са спецификите на дидактическите и поведенческите алгоритми при обучението на студентите от специалност „рехабилитатор“. Включени са също така интерактивните методи, като е направен сравнителен анализ на предимствата и недостатъците на традиционните методи и използването съвременните дигитални средства за обучение.

Целта и задачите са формулирани конкретно и ясно. Целта напълно кореспондира на избраната от докторантката тема, като е насочена към разработване на модел, включващ интерактивни методи и средства за формиране на устойчиви професионални компетенции на студентите от специалност „Рехабилитатор“. Формулирани са три работни хипотези, които допускат, че въвеждането на интерактивните методи и средства ще повиши мотивацията на студентите, тяхната увереност и професионални компетенции, като в същото време обучението на студентите от специалност „рехабилитатор“ ще бъде адекватно на новостите и промените в образователната система като цяло.

Методологията е подробно описана, както и организацията и етапите на проучването. В изследването са включени три групи респонденти: студенти от специалност „Рехабилитатор“; преподаватели на студентите от тази специалност и наставници от базите за практическо обучение. Проучването е извършено в три Медицински колежа в страната – МК – гр.Варна, МК – гр. Стара Загора, МК – гр. Пловдив. Трите етапа на проучването включват: подготвителен етап – организация на проучването; приложение на дидактическия експеримент – същинско проучване; анализ и обсъждане на резултатите. По този начин става ясно, че докторантката притежава умения за организация и провеждане на научноизследователски проекти при спазване на поставените срокове.

Използваните методи са: документален, социологически и статистически. Разработени са две анкетни карти за студентите и по една анкетна карта за преподаватели и наставници. Дидактическият експеримент е осъществен под формата на учебно-практически интерактивен модел в МК гр. Стара Загора.

Резултатите от проведеното проучване са представени нагледно и аналитично в трета глава. Проучена и анализирана е информираността и мнението на трите групи респонденти относно различни аспекти на обучението по рехабилитация и възможностите за актуализиране и оптимизиране на учебния процес чрез приложението на интерактивните технологии. Изследвани са взаимозависимости между характеристиките на респондентите и мнението им по проблема. От анализа на данните става ясно, че студентите, които се обучават в трите колежа по специалност «рехабилитатор» са под 25 годишна възраст, като преобладаващият дял е на жените. Студентите посочват като предпочитан интерактивен метод «ролевите игри» за подобряване на практическото им обучение. Поради практическия характер на образователният процес на рехабилитаторите, обучението изисква по-активно включване на студентите по време на упражнения, а това е предпоставка за преимуществено използване на интерактивни методи и средства, които засилват активността и общуването между тях.

Студентите от трите медицински колежа са на мнение, че в обучителния процес е необходимо включване на съвременни технологии за преподаване и учене, което ще допринесе за повишаване тяхната мотивация и по-голяма активност. Според студентите, предимствата на интерактивното обучение са насочени към изграждане на по-трайни знания и практически умения, и подобряване на общуването. Според тях важно предимство на интерактивното обучение е улесняване прилагането на теоретичните знания в практиката.

Анализираните данни са синтетично представени в добре формулираните изводи. Препоръките са насочени към повишаване на

професионалната квалификация на преподавателите и подобряване на възможностите за използване на интерактивни методи и средства.

Използван е научен стил и език за нализирание на проблематиката и за разкриване на възможностите за устойчиво подобряване на качеството на учебния процес на студентите от специалност „рехабилитатор“.

Приносите на дисертационния труд са следните:

- Проведено е задълбочено проучване и анализ за прилагане на интерактивните методи и средства в практическото обучение на студентите от специалност „Рехабилитатор“.
- Проучено е мнението на преподаватели, наставници и студенти, относно предпоставките и условията, при които интерактивното обучение въздейства оптимално за формиране на професионалните компетенции на студентите от специалност «рехабилитатор».
- Разработен е образователен модел, базиран на интерактивни методи и средства, приложим в практическото обучение на студентите от специалност «рехабилитатор» в МК.
- Разработена е методика за обучение в учебно-практическите занятия по кинезитерапия и лечебен масаж на основата на съвременните интерактивни методи и средства.
- Установена е ефективността от разработения интерактивен модел чрез извършване на дидактически експеримент в МК.

Авторефератът на дисертационния труд съдържа основните елементи на проведеното изследване. Резултатите са нагледно представени и задълбочено анализирани. Представени са три публикации

свързани с дисертационния труд, като двете от тях са отпечатани в сборник с доклади от конференция в чужбина.

Катя Моллова завърша през 1995 година специалност „рехабилитатор“ в ПМИ – гр. Пловдив. През 1999 година се дипломира по ОКС „Бакалавър“ по Здравни грижи във ВМИ – гр. Пловдив, а през 2009 година завършва ОКС „Магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“ във ФОЗ на МУ – София. От 2017 до 2019 година изпълнява административната длъжност „Зам. Директор“ на Медицински колеж гр. Стара Загора към Тракийски университет. Тя е член на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и на Асоциацията на физиотерапевтите в България.

В заключение считам, че разработеният от Катя Генова Моллова дисертационен труд на тема: **„Влияние на интерактивните технологии за формиране на професионални компетенции при студентите от специалност рехабилитатор“** има съществени приноси за повишаване качеството на обучение на студентите от специалност „рехабилитатор“ в цялата страна. Давам положителна оценка на разработения дисертационен труд и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за присъждане на Катя Генова Моллова на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“.

02.02.2024

София

Рецензент:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. Г. Чанева, дм